

LAŽNA DVOJBA: EU ILI JUGOSLAVIJA

Da je proces europske integracije donio i stanovite prednosti, nemoguće je poricati. Samo zaslijepjeni ne žele vidjeti da su dobrim dijelom zahvaljujući njemu Zapadna i Srednja Europa više od šest desetljeća pošteđene rata (bar na europskom tlu); da je upravo u kontekstu te integracije Konrad Adenauer na maestralan način uspio na noge osoviti poniženu, desetkovanu i rascijepljenu Njemačku; da je njemačko ujedinjenje postalo moguće baš u kontekstu europske integracije; da nam je danas lakše putovati od Malte i Sicilije do krajnjega sjevera staroga kontinenta, i tako dalje. Sve su to okolnosti koje ne smije previdjeti nitko tko s kritikama i rezervama promatra razvitak društvenih, kulturnih i političkih tokova u Europi.

Jer, upravo ta postignuća pokazuju što bi udružena Europa mogla biti, a što današnja Europska unija nije. «Europa nacija» bi mogla biti kontinentom mira i blagostanja, žarištem kulturnoga i tehnološkog napretka. No, Europska unija je nešto posve drugo. Već danas je ona naddržavna struktura u koju je snažno ugrađeno ono što se eufemistički naziva «demokratskim deficitom», a zapravo europska federacija kojom dominira multinacionalni kapital. Institucionalno je upravljena prema gušenju nacionalnih država i identiteta, dok ju najmoćnije države-članice pokušavaju pretvoriti u instrument nacionalne politike. Kada će taj duboki i burni konflikt završiti, nemoguće je predvidjeti, ali da će nacionalne države ipak nadživjeti i ovaj oblik integracije, prilično je vjerojatno.

To je razlog više zbog koga se treba čuditi hrvatskom srljanju u Europsku uniju. Da u narodu, koji bi referendumom imao odlučiti o tom činu, nema nikakva oduševljenja zbog tzv. uspješnog okončanja pregovora (kao da se radi o pregovorima, a ne o utanačivanju rokova za prilagodbu bruxelleskim diktatima!), vidi svatko tko nije istodobno gluhi, slijep i nepismeni. No, ne treba dvojiti o tome kako će se političke elite pobrinuti da rezultati referenduma budu takvi kakvi njima odgovaraju. Hrvatska je još uvijek daleko od pravne i demokratske države, pa se tako važne stvari kao što su izbori i referendumi nikad ne prepuštaju neukome biračkom tijelu. Ono može, da se poslužimo Mussolinijevom kritikom demokracije, odrediti gdje je najzgodnije mjesto za seoski bunar, ali o sudbini države ne smije odlučivati. Na predstojećemu hrvatskom referendumu demokratskog nadzora ne će biti, jer se sve relevantne političke stranke i veći na nevladinih organizacija poodavno klanjaju zlatnomu teletu. (Pa, recimo, o troškovima bjesomučne i skupe vladine medijske kampanje za pristup EU ne pita nitko, ponajmanje oni koji su graktali na spomen troškova papina posjeta Hrvatskoj.)

Ipak najviše čude razmišljanja tzv. državotvornih krugova. Među onima koji se u javnim raspitima izjašnjavaju za hrvatski pristup EU, a mi ih ovlaš svrstavamo na «državotvornu» stranu političkog spektra – ma što to danas značilo – najčešći su oni koji svoj izbor argumentiraju lapidarnom ocjenom da je alternativa tom pristupu tek stvaranje nove jugoslavenske države u najbližoj budućnosti. Prema toj jednadžbi, stavljeni smo pred dvojbu: ili EU ili Jugoslavija. Ne pojavljuje se slična klopka prvi put: godine 1918. smo, tobože, trebali birati Jugoslaviju, jer bi nas Srbija i Italija rasejpekale (kao da se to nije dogodilo unatoč stvaranju jugoslavenske države!); 1941. smo trebali pod crveni barjak Josipa Broza, Rade Končara i Ise Jovanovića, jer je alternativa *Jugoslavenska vojska u otadžbini* pod zapovijedanjem Draže Mihailovića (uz političku potporu tzv. hrvatskih ministara u jugoslavenskoj izbjegličkoj vladi).

Nije ništa neobično da nam se u toj podmukloj igri nikad ne nudi jednadžba kojoj je rješenje Hrvatska; neobično je to da smo uvijek iznova ganuti od sreće kad nam se nude dva zla, da od njih biramo manje; neobično je da se smatramo lukavim pobjednicima kad nam se nudi da vraga tjeramo Belzebubom. A najneobičnije je to da nakon svih iskustava zatvaramo oči pred činjenicom da je «regionalna politika» nužna posljedica naše odlučnosti da «pristupimo EU pod svaku cijenu». Kad smo to postavili kao cilj, pokazali smo da smo i spremni platiti svaku cijenu. Zato «Zapadni Balkan» nije proizvod naše strategije niti plod naše, autonomne odluke. On je tek jedan od diktata iz Bruxellesa, jedan od simptoma našega položaja u EU i naše budućnosti. I tko to ne vidi, taj nije ništa drugo doli slijepac. Ili ništarija.

Tomislav JONJIĆ

IZ SADRŽAJA

UČINITE ISKORAK ZA BOLJU HRVATSKU: UJEDINITE SE!	5
<i>Josip Ljubomir BRDAR</i>	
KOMUNISTIČKI „ANTIFAŠIZAM“	6
<i>prof. dr. Branimir LUKŠIĆ</i>	
U DEN HAAGU NA PROSVJEDU	8
<i>Dr. Marijan ČUVALO</i>	
UMJESTO RICINUSA... TRIBINA!	9
<i>Vlado JURCAN</i>	
JADOVNO: NARUČENO IZVRTANJE ČINJENICA ...	10
<i>Dr. sc. Srećko BOŽIČEVIĆ</i>	
RAĐANJE EUROPE (XII.)	13
<i>Dr. Vjeko Božo JARAK</i>	
NA TRAGU ISTINE O EUROPSKOJ UNIJI (I.)	15
<i>Prof. dr. Branimir LUKŠIĆ</i>	
KRONOLOGIJA PRAVAŠTVA (V.)	17
<i>Mladen KALDANA</i>	
POKOLJ RANJENIKA U BOLNICI BRESTOVAC 1945. GODINE	18
<i>Domagoj NOVOSEL, prof.</i>	
XIX. KONGRES INTERNACIONALNE ASOCIJACIJE ODRŽAN U BERLINU	21
<i>dr. sc. Renata KNEZOVIĆ</i>	
SAVJET LIJEČNIKA	34
<i>dr. med. Drina BLAŽEKOVIĆ-SOJČIĆ</i>	
RAZMIŠLJANJA O STARENJU I STAROSTI (10).....	34
<i>Maja RUNJE, prof.</i>	
«OPŠTINA POSUŠJE»: JEDAN UDBAŠKI POPIS NEPOČUDNIH	36
<i>Ivica KARAMATIĆ</i>	
NEUSPJELI ATENTAT NA KRALJA ALEKSANDRA I SMRT JOSIPA BEGOVIĆA (1908.-1934.)	39
<i>Vlatko LJUBIČIĆ</i>	
POPOVIĆI: JOŠ JEDNO MUČENIČKO HRVATSKO SELO	40
<i>Bruno ZORIĆ, prof.</i>	
STO GODINA TETE BERTE	41
<i>Želimir KUŽATKO</i>	
ZAGREB, ZRINJEVAC, 1945.: JEDNO SVJEDOČENJE	42
<i>Maja RUNJE, prof.</i>	
O NASTANKU I DJELOVANJU ORGANIZACIJE TIHO (5).....	43
<i>Ivan GABELICA</i>	
MEMORANDUM HRVATSKIH KATOLIČKIH SVEĆENIKA PREDSJEDNIKU EISENHOWERU 1954. GODINE ...	44
<i>Tomislav JONJIĆ</i>	
IN DIESER AUSGABE.....	63
IN THIS ISSUE	64